

Stiftelsen Johannaskolan
Örebro Waldorfskola
rektor@orebrowaldorfskola.se

Beslut för Förskoleklass, grundskola och huvud- mannens ansvarstagande

efter tillsyn i Johannaskolan Örebro Waldorfskola och
stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola

Tillsyn i Johannaskolan Örebro Waldorfskola och stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola (875001-3859) och Johannaskolan under hösten 2016. Johannaskolan besöktes av Skolinspektionen den 9 november 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Av nationell statistik, för årskurs 9, för år 2016 framgår att skolenhetens genomsnittliga meritvärde var 215,0 att jämföras med rikets 224,7. Andelen elever som nått kunskapskraven (betyg A–E) i alla ämnen var 81,0 procent i jämförelse med rikets 71,5 procent. I stort sett samtliga elever var behöriga till gymnasieskolans samtliga program.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande
Undervisning och lärande	Ingen brist
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist
Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande
Förutsättningar för utbildningen	Ingen brist
Utveckling av utbildningen	Föreläggande

Sammanfattande bedömning

Av tillsynen framgår att det saknas ett systematiskt kvalitetsarbete avseende skolenhetens kunskapsresultat på såväl skol- som huvudmannanivå. Huvudmannen och rektorn har därmed inte de underlag som krävs för att utifrån styrkor och svagheter i undervisningen fatta beslut om relevant utvecklingsarbete.

Lärarna följer upp varje elevs kunskapsutveckling och dokumenterar denna både i en intern databas och i de läsårsbrev som skrivs för varje elev. Detta innebär att det finns underlag för att utveckla en resultatuppföljning på såväl ämnes- som gruppnivå. Utifrån ett sådant underlag och lärarkollegiets tradition av kollegiala samtal bör det finnas en god grund för att utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola att senast den 23 mars 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av utbildningen

Rektorns ansvar

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Huvudmannens ansvar

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).

2016-12-13

4(8)

Dnr 44 - 2015:9914

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen).
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen).
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen).

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Rektorn ska följa upp skolenhetens kunskapsresultat. Uppföljningen ska dokumenteras.
- Rektorn ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av kunskapsresultaten, besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planera för genomförandet av dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.
- Huvudmannen ska följa upp skolenhetens kunskapsresultat. Uppföljningen ska dokumenteras.
- Huvudmannen ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen av kunskapsresultaten, besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planera för genomförandet av dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att Stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola och Johannaskolan brister i sitt kvalitetsarbete då man inte genomför någon uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat. Denna avsaknad av uppföljning gör att rektorn och huvudmannen saknar ett viktigt underlag för skolenhetens utvecklingsarbete.

Vid intervju med rektorn och huvudmannen beskriver de att skolenhetens kvalitetsredovisning görs av rektorn och huvudmannen gemensamt. I kvalitetsredovisningen för läsåret 2015/16 saknas redovisning av kunskapsresultat för både ämnen och elevgrupper. Sådana sammanställningar finns inte heller i andra dokument. I kvalitetsredovisningen skrivs även att utvärdering av skolans samlade kunskapsresultat inte skett.

Av intervju med rektorn och huvudmannen framgår att det inte heller under det pågående läsåret genomförts någon uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat.

2016-12-13

5(8)

Dnr 44 - 2015:9914

Vid intervjun med lärare beskriver de att det förs diskussioner om elevers resultat och om behov av utvecklingsarbete vid de återkommande torsdagsmötena. Av intervjun med rektorn framgår att de arbetsprocesser som äger rum vid dessa torsdagsmöten inte dokumenteras så att det finns ett underlag att göra beskrivningar och bedömningar av resultat i ämnen och för elevgrupper.

Av skollagen framgår att huvudmannen systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Huvudmannens systematiska kvalitetsarbete ska dokumenteras. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att huvudmannen bör skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på huvudmannanivå och för hur enheternas kvalitetsarbete ska tas tillvara.

Motsvarande kvalitetsarbete ska ske även på skolenhetsnivå och det rektorns ansvar att detta genomförs. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att rektorn bör se till att det finns underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska även dokumenteras på skolenhetsnivå.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens och huvudmannens kvalitetsarbete då det saknas uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat. I och med detta kan inte rektorn och huvudmannen analysera resultaten i skolans ämnen eller för elevgrupper. Detta innebär vidare att rektorn och huvudmannen saknar underlag för att kunna fatta beslut om adekvata utvecklingsinsatser.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten inte uppfyller de krav som följer av föreskrifter som gäller föreligger skäl att förelägga Stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola att fullgöra sina skyldigheter och avhjälpa bristen.

Övriga områden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är

2016-12-13

6(8)

Dnr 44 - 2015:9914

det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

På Skolinspektionens vägnar

Eleonor Duvander
Beslutsfattare

Ewa Hallberg
Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Johannaskolan Örebro Waldorfskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2016-12-13

8(8)

Dnr 44-2015:9914

Fakta om Johannaskolan Örebro Waldorfskola och stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola

Huvudman för Johannaskolan är Stiftelsen Johannaskolan Örebro Waldorfskola med organisationsnummer 875001-3859. Skolan bedriver utbildning i förskoleklass med 9 elever, grundskola årskurs 1–9 med 168 elever och fritidshem med 86 elever. Huvudmannen driver även en förskola för vilken Örebro kommun har tillsynsansvar.

Skolenheten och fritidshemmet leds av en rektor. För fritidshemmets verksamhet finns en samordnare. Lärarna i skolan utgör två arbetslag, ett för de yngre åldrarna och ett för de äldre. Fritidshemmets personal utgör ett arbetslag. Förskoleklassen har sin verksamhet i anslutning till och i samverkan med förskolan.